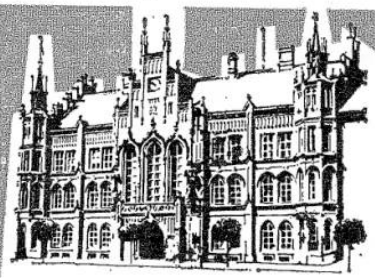
Novobydžovský

ROČNÍK III.
2. 7. 1976

Číslo 2

ZPRAVODAJ

JABLONECKÉ SKLÁRNY
závod 30. výročí osvobození

Již několikrát jsem se zúčastnil v sále novobydžovské sokolovny významného shromáždění pracujících Jabloneckých skláren Nový Bydžov. Pokaždé šlo o jednání hospodářů, kteří spatřují svoji činnost v širších souvislostech, kteří si uvědomují, že také výsledky jejich práce jsou důležitým článkem soukolí národního podniku Jablonecké sklárny. Potvrdila to i nedávná schůze sklářů, kteří na ní zhodnotili svou dobrou práci, za kterou se jim právem dostalo několika vysokých vyznamenání.

Slavnostnímu zasedání byli přítomni i vzácní hosté. Na čestných místech byli: ing. Adolf Hollas, generální ředitel Průmyslu jablonecké bižuterie, ing. Vlastimil Štos, podnikový ředitel n. p. Jablonecké sklárny Desná, Jaroslav Fiedler, tajemník pro průmysl při OV KSČ v Hradci Králové, delegace družebního závodu z NDR, zástupci Sovětské armády, vedoucí pracovníci bydžovského závodu a další.

Na slavnostní schůzi převzal ředitel závodu Jabloneckých skláren Leopold Anděl z rukou generálního ředitele ing. Adolfa Hollase titul „Závod 30. výročí osvobození ČSSR Sovětskou armádou", který byl závodu udělen vládou ČSR. Předseda ZO KSČ Josef Klofec a předseda ZV ROH Josef Pavlíček převzali z rukou zástupkyně ČVOS papíru, skla, chemie a tisku čestné uznání ÚRO „Odboráři svým závodům a republice." Podnikový ředitel ing. Vlastimil Štos předal vedení závodu putovní standartu podnikového ředitele. Tím byly po zásluze oceněny pracovní úspěchy, obětavá a

Pokračování na str. 2

KASKÁDOVÝ LUSTR z nové kolekce pro 3. čtvrtletí roku 1976

Dokončení ze str. 1

svědomitá práce novobydžovských sklářů pro naši socialistickou společnost.

Tato vysoká ocenění neobdrželi Novobydžovští náhodou. Ukrývá se za nimi velký kus práce v podobě tisíců různých typů svítidel, třpytících se pestrobarevnou hrou světel nádherných lustrových ověsů. Pracující skláren přispěli na účet pětiletky vynikajícími výsledky. V roce 1975 vzrostl hrubý obrat v porovnání s rokem 1970 více než dvakrát. Za uplynulých pět let vzrostla výroba zboží o 84,7 procenta. Vydařil se i start do prvního roku šesté pětiletky.

Vedení závodu, stranická a odborová organizace přistupovaly k zajištění úkolů uplynulé pětiletky velmi odpovědně. Jejich práce byla v prvé řadě orientována na splnění národohospodářských úkolů. Součástí práce byla i pravidelná kontrola. Nezapomínalo se ani na odstraňování nedostatků.

Součástí přípravy plánu a jeho postupné zajišťování v letošním roce se děje pravidelnými výrobními poradami. Tato osvědčená forma účasti pracujících na řízení má v závodě pevné místo.

Novobydžovští v rámci podniku byli první, kteří rozhýbali nové formy socialistické soutěže. Drží primát v ustavení kolektivů brigád socialistické práce a jako první přišli s vkladem na konto XV. sjezdu KSČ. Byl to závazek ve výrobě zboží v hodnotě 1 miliónu korun nad stanovený plán. Nedílnou součástí závazků je i soustavné zlepšování pracovního prostředí a dobudování rekreačního zařízení ve Špindlerově Mlýně. Vytvářejí se všechny podmínky pro výstavbu nové mateřské školy pro 120 dětí. Její výstavba bude zahájena ještě letos. Rozvoj pracovní iniciativy v závodě je zárukou, že pracující setrvají v nastoupené cestě a v maximálně míře se budou podílet na uskutečňování cílů vytyčených XV. sjezdem KSČ.

Zdeněk Pšenička

K UDĚLENÍ TITULU BLAHOPŘEJE ŘEDITELI ZÁVODU SOUDRUHU L. ANDĚLOVI SOUDRUH ALTROGEN, ŘEDITEL DRUŽEBNÍHO ZÁVODU SPECIALICHTENBAU WURZEN Z NDR

SOUDRUH KONVALINA, brusič-kulič pendlí

Závěrečná montáž lustrů

Další skupina SSM

V dubnu letošního roku byla v rámci komunálních služeb našeho města ustavena samostatná dvanáctičlenná skupina SSM. Do jejího čela byl zvolen Milan Ficbauer. Očekáváme, že nám svazáci brzy napíší o své činnosti.

- **MĚSTSKÉ RADĚ bylo 7. února 1933 předloženo prohlášení nezaměstnaných, ve kterém byly uvedeny požadavky na částečné zlepšení jejich sociálního postavení.**
- **NOVOBYDŽOVSKÉ ČETNICTVO potlačilo dne 2. března 1933 demonstraci nezaměstnaných dělníků před radnicí.**
- **12. června 1921 se konala demonstrace dělníků na protest proti buržoaznímu teroru a za propuštění politických vězňů z prosince roku 1920.**
- **STÁVKA DĚLNÍKŮ na regulaci Cidliny byla zahájena 25. června 1928. Stávka trvala až do 14. července a skončila novou dohodou o mzdách.**

Kandidát KSČ

Když otevřete dveře velké haly novobydžovské Tiby, pohltí vás známý hluk tkalcovských stavů, který utápí váš hlas v hloubi hlasivek. V tomto hlučném, avšak zajímavém prostředí pracuje Václav Jonák, mladý kandidát strany. Na uších má nasazeny chrániče.

„Václave!" volá jej k sobě předseda ZO KSČ soudruh František Macek. Kupodivu slyší, přivítal nás úsměvem, zatím se však nedává rušit. Pozorně je skloněn nad stavem. Patrně odstraňuje menší závadu nebo seřizuje stav k lepšímu a přesnějšímu výkonu. Po chvíli se vzpřimuje, vrací zpět člunek, jako by pouštěl štiku do rybníka, stlačuje vypínač, stav se rozbíhá . . .

„Hotovo," říká spokojeně a utírá si ruce zamazené od oleje. Společně pak odcházíme do malé místnosti, kam hluk tkalcovských stavů jen těžko doléhá. Na moji první otázku, jak se dostal k této zajímavé profesi, odpovídá: „V Tibě pracuji od roku 1967. Do této továrny jsem nastoupil ihned po vyučení strojním zámečníkem tkalcovských stavů. Byl zde nedostatek seřizovačů. Vyšel jsem proto vstříc potřebě závodu a zapracoval se na novou profesi seřizovače. Tuto práci dělám už pě let."

Když se Václav stal kandidátem strany, dostal jako kandidátský úkol aktivně pracovat ve funkci úsekového důvěrníka ROH. „Svého úkolu se soudruh Jonák zhostil zatím dobře. Je aktivní a počítá se s ním proto do závodního výboru ROH. Úsek, na kterém pracuje, patří k nejlepším v závodě. Dobře si vede jak v kvalitě, tak i v kvantitě vyrobeného zboží," říká pochvalně předseda ZO KSČ. „Na jeho pracovišti byl vytvořen devatenáctičlenný kolektiv Brigády československo-sovětského přátelství," dodává soudruh Macek.

„Hodně mi pomáhají stranická organizace a odbory," pokračuje opět ve svém vyprávění Václav Jonák a dodává: „Na druhé straně tuto pomoc chci zase vynahradit. Jezdil jsem proto na brigády do JZD a pomáhal při úpravě okolí závodu. Spolu s ostatními zaměstnanci závodu se snažíme udělat pro závod co nejvíce, samozřejmostí je dochvilná účast na směnách a další."

V tkalcovně střeží správný chod šestapadesáti stavů. Výrobní úkoly jsou vysoké a musí být stůj co stůj splněny v termínu. Každá nepřesnost v seřízení stavu má za následek zhoršenou kvalitu textilií. Toho si je Václav Jonák vědom, proto se snaží zodpovědnou a pečlivou prací kladně ovlivňovat kvalitu zboží. Své odborné vědomosti si dále chce rozšiřovat, rád by absolvoval večerní textilní průmyslovku.

Text a foto Z. Pšenička

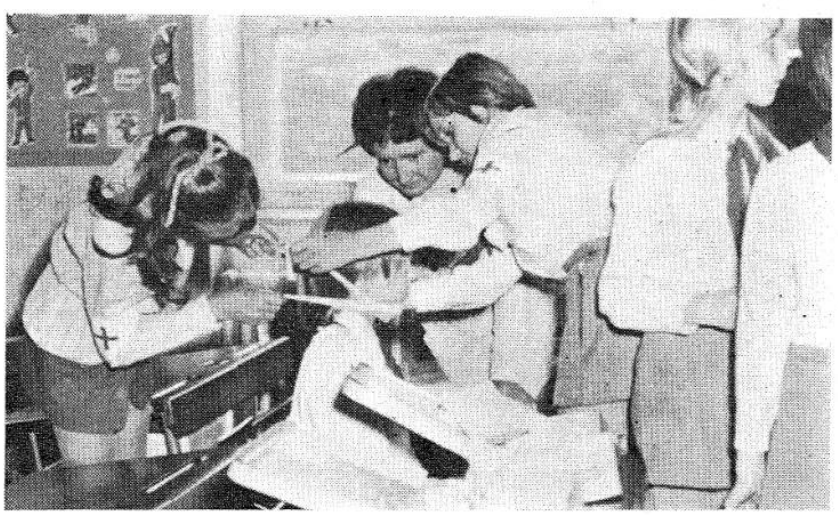
Zdravotnická soutěž baví a vychovává

V letošním roce již popáté soutěžily na ZDŠ v Karlově ulici třídní zdravotnické hlídky. Základ soutěže tvoří teoretické i praktické znalosti v poskytování první pomoci. Soutěž připravila ve spolupráci s učiteli a zdravotníky z povolání IV. ZO ČsČK v Novém Bydžově.

Zájem o tuto soutěž rok od roku stoupá. Letos se jí účastnilo 111 dětí z obou místních devítiletek a ze ZDŠ v Hlušicích, Smidarech a Skřivanech. Děti při soutěži prokazovaly velmi dobré znalosti první pomoci a léčivých rostlin. Pro zpestření soutěže byl zařazen branný prvek – hod kriketovým míčkem. Tuto všestranně náročnou soutěž se podařilo uskutečnit díky pochopení a pomoci ředitelství obou devítiletých škol.

Na prvních místech v I. kategorii se umístily děti: M. Vaníček, D. Šmidrkal a T. Pařízek ze ZDŠ v Hlušicích, ve II. kategorii: E. Langrová, E. Kulichová, J. Horáková ze ZDŠ Nový Bydžov, Klicperova ulice a ve III. kategorii: M. Brožová, J. Drahokoupilová, D. Kernerová, J. Macáková a J. Michálková ze ZDŠ Nový Bydžov, Karlova ulice. Vítězové všech kategorií získali právo vybrat si jako první z připravených věcných cen. O zbytek cen se podělila více než polovina hlídek. S pomocí pracovníků PMV připravily zdravotní sestry všem dětem vítanou zmrzlinu a tatranku.

Dobrý průběh soutěže je výsledkem příkladné spolupráce ČsČK, učitelů základních devítiletých škol a zdravotníků z povolání. Všem děkujeme. Naše poděkování stejnou měrou patří též Sdružení rodičů a přátel všech zúčastněných škol, Průmyslu mléčné výživy v Novém Bydžově a závodnímu výboru ROH při nemocnici, které svou finanční podporou soutěž umožnily. Všichni společně přispěli nejen k soutěži, ale též k výchově mladé zdravotnické generace. (AV)

Mladí zdravotnici při plnění jednoho z mnoha soutěžních úkolů *Foto Jiří Doležal*

Naše JZD v roce 1975 a v páté pětiletce

Na své výroční členské schůzi hodnotilo JZD Nový život výsledky svého hospodaření za rok 1975 a za pátou pětiletku.

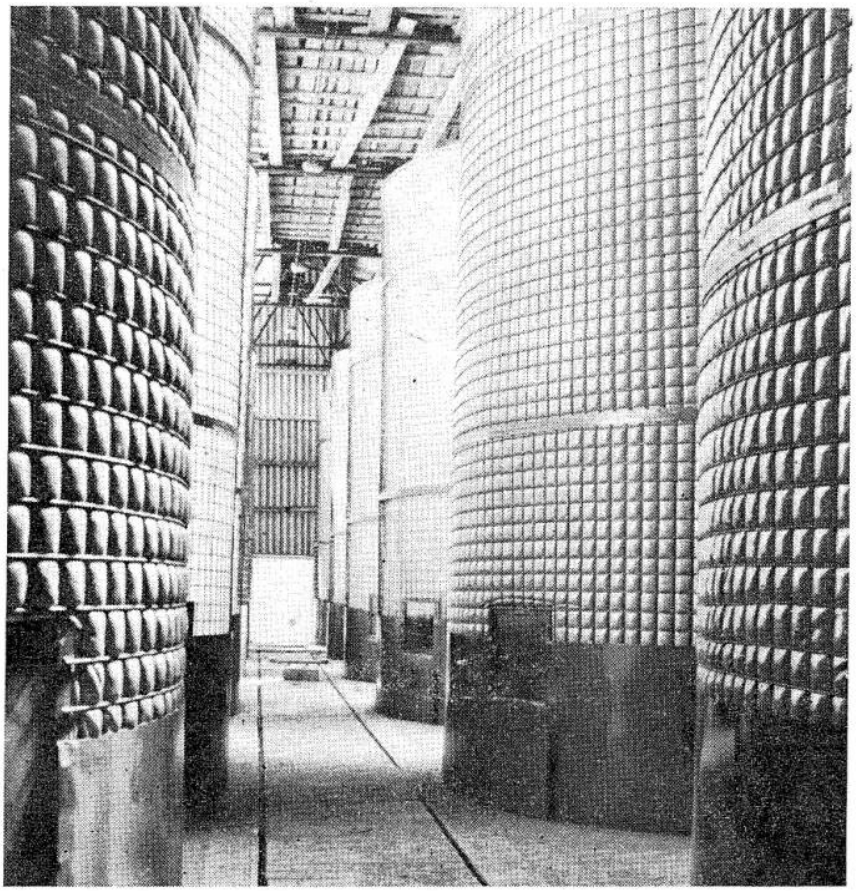
Plánovaná produkce rostlinné výroby, i přes vysoké manko vzniklé neúrodou obilovin, byla splněna. Zásluhu na tom měly ostatní úseky rostlinné výroby, zejména výnos cukrovky 440 q po ha (jeden z nejlepších na okrese), vysoká sklizeň jetelového semene, výroba zeleniny, zejména okurek, neplánovaná sklizeň travního semene aj. Všechny plánované dodávky z rostlinné výroby byly nejen splněny, ale i překročeny. Dodávka obilovin byla splněna na 104,3 %, mimo dodávku osiv, plánovaná výroba a dodávka cukrovky byly splněny na 109 % a nad plán bylo dodáno více než 6.500 q, plánovaná dodávka brambor byla překročena více než třikrát. Příjmy z rostlinné výroby byly proti plánu překročeny o 6,5 %.

Také v živočišné výrobě dosáhlo JZD dobrých výsledků. Dále byla zvýšena výroba masa, proti roku 1974 o více než 12 %, a do roku 1976 vstoupilo JZD ještě se zásobou kolem 500 q hovězího masa. Podstatně byla zvýšena výroba selat, proti roku 1974 o více než 33 %. Jediný úsek výroby, kterému do splnění plánu výroby i dodávky chyběla necelá čtyři procenta, byla výroba mléka. Přes zvýšení užitkovosti dojnic proti roku 1974 téměř o 10 % se nepodařilo v celkovém objemu splnit ani výrobu ani dodávku, v průběhu roku nebyl totiž dodržen plánovaný průměrný stav dojnic. Významnou pomocí při zvýšení výroby mléka byly dobré výsledky dvou kolektivů brigády socialistické práce, a to kolektivu pracovníků kravínu Chudonice, který dosáhl roční užitkovosti 3.026 l, a kolektivu v kravíně I. v Zábědově, který dosáhl užitkovosti 3.102 l na ustájenou dojnici.

Úspěch ve výrobě a překročení plánovaných dodávek se příznivě projevil ve finančním hospodaření JZD. Plánované příjmy byly překročeny, v nákladech došlo k úspoře. Čistý zisk překročil plánovanou částku o 6,5 %. Stouply odměny pracovníků a dosáhly dosud nejvyšší částky od roku 1960, to je od sloučení JZD Nový život v Zábědově, ročně 25.302 Kčs na jednoho družstevníka.

Z hospodářského výsledku roku 1975 byly úplně zaplaceny investiční zápůjčky členů, takže k 31. 12. bylo JZD bez jakýchkoli dluhů a dotovalo podstatně zajišťovací a obratový fond.

Také úkoly pětiletého plánu byly splněny ve výrobě i v dodávkách. Zemědělská produkce vykázala od roku 1970 vzrůst o 20 %. Z toho produkce rostlinné výroby vykázala vzrůst vyšší než 31 % a produkce živočišné výroby, i když výroba vepřového masa a vajec přešla do společného družstevního podniku, stoupla téměř o 8 %.

Družstevní silo – neodmyslitelný pomocník moderní zemědělské velkovýroby

Dodávky obilovin za 5. pětiletku byly splněny na 106,2 % a proti roku 1970 stoupla výroba obilovin v roce 1975 o 19 %. V roce 1973 činilo toto zvýšení proti roku 1970 36,6 % a v roce 1974 dokonce 50 %. Dodávky cukrovky za pětiletku byly splněny na 105 % a na konto pětiletky bylo dáno navíc 20.580 q. Dodávka brambor za pětiletku byla splněna na 154,5 %, maso celkem na 104 %, při nárůstu výroby v roce 1975 proti roku 1970 téměř o 15 %. Dodávka mléka za pětiletku byla splněna jen na 95 %, při zvýšení výroby v roce 1975 proti roku 1970 o 8 %. Velmi dobré výsledky byly dosaženy v odchovu selat, kde proti roku 1970 byla zvýšena výroba o 85,7 % a JZD s odchovem 22,25 selete na 1 prasnici se umístilo mezi předními družstvy okresu.

Plánované tržby za pětiletku byly splněny na 104,2 %, při zvýšení v roce 1975 proti roku 1970 o 18,8 %. Náklady byly překročeny o 2 %. Plánované mzdy dosáhly 104,2 % a proti roku 1970 bylo v roce 1975 vykázáno zvýšení 22,2 %. Plánovaný čistý zisk byl za pětiletku překročen o 26,8 %.

Naše JZD významně přispělo MNV ve Sloupně, v Zachrašťanech a MěstNV v Novém Bydžově při plnění jejich volebních programů, a to nejen dopravními prostředky a mechanizací, ale i materiálovou podporou a manuální prací svých členů.

V 6. pětiletce se naše JZD stává součástí jednoho z největších družstev ve Východočeském kraji, JZD československo-sovětského přátelství Nový Bydžov. Toto družstvo s 1480 družstevníky bude hospodařit na 5464 hektarech půdy. Jeho předsedou se stal Jaroslav Vejr, kterého naši voliči znají jako poslance České národní rady a delegáta XV. sjezdu KSČ. Toto družstvo si naplánovalo, že za příznivých klimatických podmínek dosáhne v roce 1980 průměrný hektarový výnos obilí 50,8 q po 1 ha.

O zajímavé svazácké návštěvě v Brezně

Družba mezi městy Nový Bydžov a Brezno se úspěšně rozvíjí již řadu let. Zejména družební styky Městských národních výborů v Novém Bydžově a Brezně jsou velmi živé. Představitelé obou měst si při vzájemných návštěvách vyměňují zkušenosti z práce ve všech oblastech společenskopolitického života a pomáhají si při plnění důležitých úkolů.

Na dobré výsledky společné práce navázali v tomto roce také členové Socialistického svazu mládeže. V březnu letošního roku se zúčastnili zástupci městského výboru SZM z Brezna prvního „Plesu mládeže". Na oplátku jsme přijali pozvání našich slovenských přátel k návštěvě Brezna.

Družební návštěvy v Brezně se ve dnech 7.–9. května 1976 zúčastnili zástupci městského výboru a místní organizace SSM v Novém Bydžově.

Cílem naší návštěvy byla účast na oslavách 31. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou a vypracování společné dohody o spolupráci.

Program, který nám naši přátelé připravili, byl velmi bohatý. První den dopoledne jsme navštívili a prohlédli si největší průmyslový závod Mostárně Brezno. Na besedě se zástupci CZV SZM jsme hovořili o podmínkách svazácké práce v této největší brezňanské základní organizaci SZM a také o podmínkách, které tento obrovský podnik poskytuje mladým lidem.

Odpoledne byla naše delegace přijata na městském národním výboru. Ve velmi srdečné besedě s předsedou MěstNV soudruhem Lukášem jsme se seznámili s výsledky plnění volebního programu ve městě. MěstNV v Brezně byl za výsledky dosažené v minulém roce vyhod-

a konkretizovány základní podmínky připravované „Dohody o spolupráci." Projednali jsme všechny důležité aspekty a možnosti spolupráce v různých oblastech svazácké činnosti. Dohoda, která obsahuje mnoho námětů pro další rozvoj družebních styků, byla slavnostně podepsána zástupci MV SSM z Nového Bydžova a Brezna v sobotu 8. května. Stěžejním bodem „Dohody" je bezesporu článek, v němž se stanoví, že počínaje letošním rokem se budou pravidelně uskutečňovat meziměstská střetnutí Nový Bydžov – Brezno. Součástí těchto střetnutí bude část sportovní, zahrnující odbíjenou, nohejbal, stolní tenis, šachy, lehkou atletiku a branný závod, a část kulturní, což bude v podstatě zábavný kvíz, obsahující otázky z dějin i současnosti obou měst a otázky z historie mládežnického hnutí. Pořadatelem prvního střetnutí v letošním roce bude městský výbor SZM v Brezně. Do té doby nás ovšem čeká ještě velmi mnoho práce. Bude nutné uskutečnit městská kola v jednotlivých druzích sportu a z vítězů sestavit reprezentační městské družstvo.

Na druhý den našeho pobytu v Brezně nám naši přátelé opět připravili velmi bohatý program. Zhlédli jsme jednu z největších sportovních akcí MV SZM v Brezně – „Štafetu vďaky Brezno – Banská Bystrica." Během dne jsme pak navštívili muzeum a prohlédli si jednu z nejnovějších staveb MěstNV – hřiště minigolfu. Na závěr dne jsme se zúčastnili „Jarního plesu mládeže." Před jeho zahájením byla slavnostně podepsána „Dohoda o spolupráci." Přímo v průběhu plesu pak byla dojednána další forma spolupráce. Na plese totiž vystupoval dětský folkloristický soubor

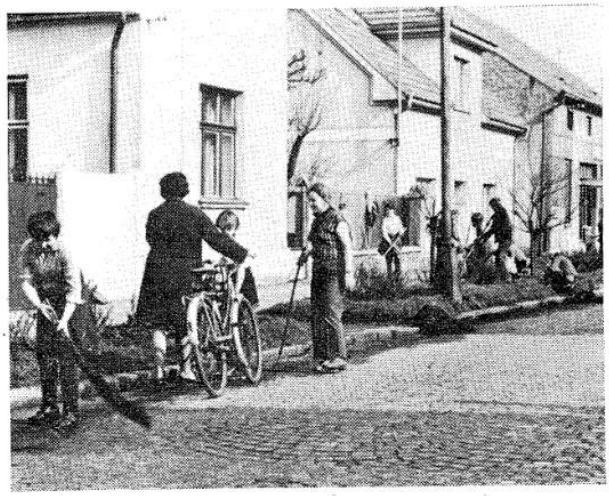

PŘÍKLADNÁ BYLA INICIATIVA NOVOBYDŽOVSKÝCH PRACUJÍCÍCH NA JARNÍ SMĚNĚ NÁRODNÍ FRONTY.

Foto M. Bydžovský

Hodnota chleba se tenkrát rovnala hodnotě života

V současné době se často hovoří o chlebu. Někteří lidé nejsou spokojeni s jeho vzhledem, jiní si stěžují, že je příliš hořký, že nemá předepsanou váhu apod. Dříve, když se chleba pekl v malých pekárnách, býval prý lepší.

Lze připustit, že některé stížnosti jsou oprávněné a že by se dalo mnohé napravit. Nutno však dodat, že nejen na straně výrobce, ale též na straně spotřebitele. Jen si vzpomeňme, jak někteří z nás zacházejí nešetrně se zbytky chleba, kolik krajíců a skýv skončí v popelnicích, v koších na odpadky nebo v kamnech.

Věřte mi, že jsem nad touto skutečností někdy velice smutný. Vy starší se mnou budete určitě souhlasit, když řeknu, že před třiceti až padesáti lety se o chlebu nehovořilo tak často a tak špatně jako dnes. Pro naprostou většinu našeho lidu byl chléb vzácností a nikdy nebylo možné se ho najíst dosyta. Často se před dětmi dokonce zamykal. V náhradu musely stačit brambory. V některých oblastech, zejména na horách, se místo chleba jedla nechutná a nehodnotná náhražka, kterou nebudu blíže popisovat; starší ji znají a mladší by mi ani nevěřili. Mnoho dětí, zejména na vesnici, tenkrát vůbec nepoznalo, jak vypadá houska nebo rohlík, natož cukrářské výrobky.

Že hodnota chleba se často rovnala hodnotě života, poznali lidé, kteří prošli peklem první nebo druhé světové války. Nejhůře na tom byli zajatci a vězni koncentračních táborů Hitlerova fašistického Německa.

Jako vězeň, bývalý textilák, jsem byl převezen z koncentráku Griba do trestnice v Ratiboři, kde byla tkalcovna, v níž pracovali na tkalcovských stavech sami netkalci. Protože tuto práci neovládali, neplnili stanovený úkol. Správa věznice je trestala omezením přídělu chleba. Při prvním neplnění nedostali vězni chleba po dobu jednoho týdne. Při druhém neplnění byl tento trest prodloužen na dobu čtrnácti dnů. Při dalším neplnění nedostali vězni chléb po dobu dvou měsíců. Při výměře trestu fašisté ještě diferencovali. Vrazi dostávali mírnější tresty než političtí vězni. Normální denní příděl chleba byl krajíček o váze 150 gramů. Dlouhodobým odpíráním těchto dávek chleba měli vězni předplacenu jistou smrt. Po mém příchodu do tkalcovny se situace částečně zlepšila. Politickým vězňům jsem opravoval stroje přednostně. Od té doby už žádný vězeň nebyl trestán odnětím chleba.

Vážme si všech vymožeností našeho socialistického řádu. Učme se žít hospodárně a šetrně. Dostatek potravin nikoho ještě neopravňuje, aby je znehodnocoval. Hospodaření s chlebem je podle mého názoru nejzákladnější projev úcty k lidské práci a člověku vůbec. Staré české přísloví rozumně říká: „Jak kdo zachází s chlebem, tak také zachází s lidmi."

František Brabec

Několik rad na cestu za rekreací

Prázdniny začaly. Na březích řek a rybníků vyrůstají barevné střechy stanů, v zákoutí lesů a v horských dolinách vznikají nová pestrá městečka — letní tábory a kempy.

Pobyt v přírodě přináší dětem mnoho krásných zážitků a přispívá ke zlepšení jejich zdraví. Na druhé straně však na ně čekají různá úskalí, na která by se měly připravit a která by neměly podceňovat. Je známo, že v době prázdnin se vyskytuje nejvíce úrazů, žel, mnohé z nich bývají i smrtelné. Největší nebezpečí znamená voda. Každým rokem se dozvíme o řadě utonutí. Touha po dobrodružství, romantice, touha prožít něco neobvyklého a krásného a nezřídka i zbytečné hrdinství a odvaha vedou k přecenění vlastních sil a schopností. A neštěstí nechodí po horách, ale po lidech.

Proto bychom chtěli všem dětem, ale i dospělým přidat na cestu do batohu i několik rad. Především se nikdy nekoupejte na neznámých místech. Plavání na hloubkách volte podle svých plaveckých schopností, počítejte i se svalovou křečí z vyčerpání nebo prochlazení. Nejste-li plavci, snažte se nedostatek odstranit, třeba i ve starším věku. Plavání je jeden z nejzdravějších sportů, procvičuje všechny svaly a přispívá ke správnému držení těla.

Ve vašem tábornickém vybavení by neměl kromě toaletních potřeb chybět krém na opalování, brýle proti slunci, rezervní teplé ponožky a kompletní suché oblečení, pláštěnka do deště a několik druhů vhodné obuvi. Ve výbavě by neměla samozřejmě chybět lékárnička s první pomocí.

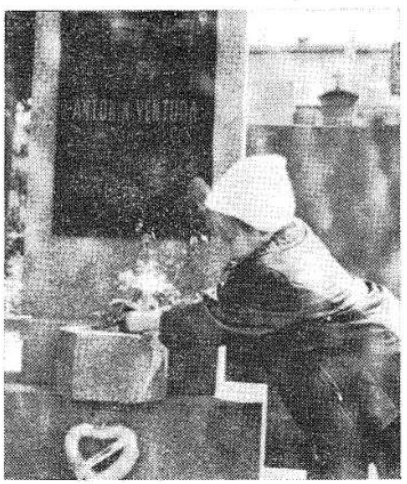
Všem rekreantům přejeme hodně slunných dnů a dobré nálady. Vraťte se všichni do práce i do škol zdraví, svěží a čilí. (AV)

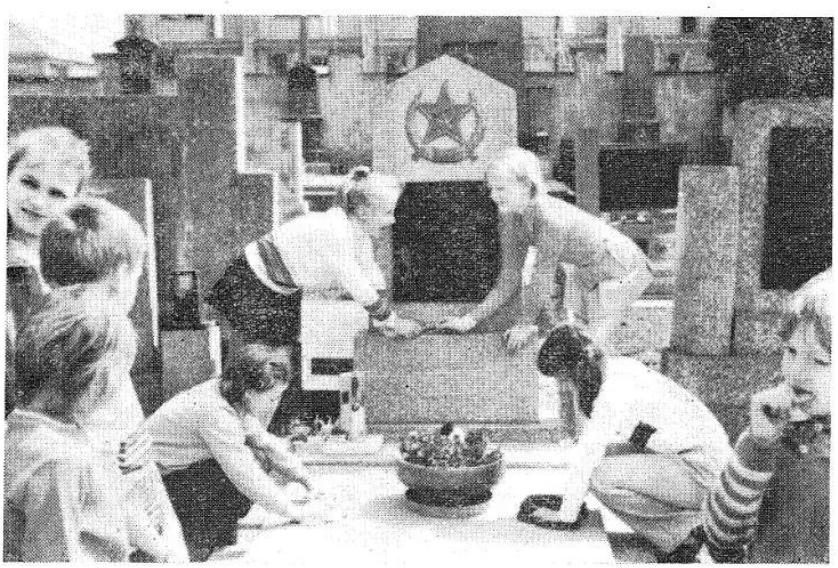
★★★★★★★★★★★★★

PIONÝRSKÝ ODDÍL TIMUROVCI Z PIONÝRSKÉ SKUPINY RUDÁ HVĚZDA PŘI ZDŠ V NOVÉM BYDŽOVĚ, KARLOVA ULICE PEČUJE SOUSTAVNĚ O PAMÁTNÍKY A HROBY OBĚTÍ DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY.

Foto R. Novotná

★★★★★★★★★★★★★

Zásluhou Jiřího Slámy už není Nový Bydžov znám jen jako vyjmenované slovo po »b«

S velkou pozorností a zájmem jsme sledovali na televizní obrazovce zajímavou soutěž Deset stupňů ke zlaté. Těšilo nás, že mezi soutěžícími byl Jiří Sláma, student čtvrtého ročníku střední zemědělské technické školy v Novém Bydžově. Při každém úspěšném kole jsme spolu s ním prožívali hřejivý pocit radosti nad dílem, které se podařilo.

Když měl Jirka před devátým kolem soutěže, vypravil jsem se za ním. Zajímal jsem se především o to, co tomuto úspěchu předcházelo. Položil jsem mu několik všetečných otázek. První z nich byla: „Kdo u tebe jako první vzbudil zájem o zajímavý, i když ne příliš vyhledávaný obor, jakým je právě mineralogie a geologie, a kdy se tento tvůj zájem jednoznačně projevil jako koníček?" Po chvilce zamyšlení začal Jirka vyprávět: „Zčásti to byla náhoda, která mě k zájmu o nerosty a horniny přivedla. Jako malý chlapec jsem jezdíval na návštěvu k babičce do nedalekých Mlékosrb. Asi před sedmi lety tam byla prováděna regulace Cidliny. Nákladní auta přiváželo na břeh řeky velké kameny z lomu Doubravice u Železnice na Jičínsku. S velkým zájmem jsem si je začal prohlížet. Okouzlovaly mě pestrostí barev a tvarů. Několik menších nejhezčích exemplářů jsem si tenkrát v kapsách odnášel domů jako vzácný klukovský poklad.

První odborné poučení se mi dostalo od mého souseda Jaroslava Prokopa, který měl doma hezkou sbírku achátů. Další jsem získal studiem „Kapesního atlasu nerostů" od dr. Karla Tučka, CSc. Tento atlas jsem dostal od rodičů pod vánoční stromek. To mi bylo asi třináct let. V této publikaci jsem našel také první hlubší teoretické poučení. Zde jsem se zatím alespoň na obrázcích seznámil s dalšími nerosty, které mě stále více uchvacovaly svými bizarními tvary i tajemstvím svého zrodu. Poznal jsem zde též první naleziště – nebo jak se zpravidla říká – lokality. Nejblíže našemu městu byla lokalita na Jičínsku, kam jsem se jednou s otcem vypravil. Odvážel jsem si odtud cenné ukázky achátů, ametystů, chalcedonů, křišťálů, křemenů, záhněd a další. Některé věci jsem dovedl identifikovat přímo na místě, jiné až doma po hlubším prozkoumání. Řadu ukázek z této výpravy za poznáním dodnes uchovávám jako vzácnost. I přesto, že mám dnes ve své početné sbírce (asi 1700 kusů) cennější exemplář, nevyřazuji je, mají pro mne zvláštní cenu.

Když jsem chodil do osmé třídy ZDŠ, podpořila můj zájem soudružka učitelka Sedláková, které jsem dodnes vděčný za to, že mi dovolila, abych si mohl prostudovat školní sbírky minerálů a hornin. Jako žák deváté třídy jsem se zúčastnil okresní soutěže v určování nerostů a hornin v Hradci Králové. Jmenovaná soudružka učitelka mi tenkrát zapůjčila i velmi cennou a pro mne tehdy nedostupnou literaturu. Ze třiceti účastníků jsem byl čtvrtý. Odměnou byl zájezd do známých Doubravic a postup do kraj-

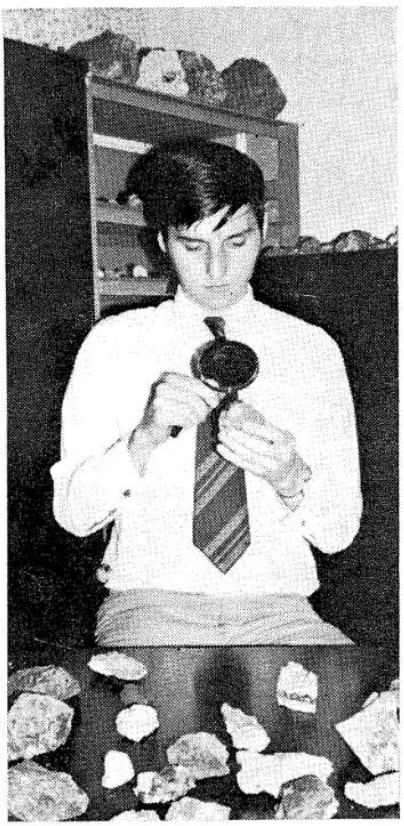

Foto J. Prokop

ského kola této soutěže. V rámci Východočeského kraje jsem v soutěži obsadil až osmé místo.

Na jeden důležitý moment bych nerad zapomněl. Při okresní soutěži za námi přišli zástupci Krajského domu pionýrů a mládeže z Hradce Králové s návrhem, abychom se přihlásili do mineralogické sekce přírodovědného oddělení. Spolu s několika dalšími zájemci jsem nabídku přijal. V pionýrském domě se začal rozšiřovat můj teoretický a zčásti praktický obzor, získal jsem větší rozhled a řekl bych i jakýsi nadhled nad příslušným vědním oborem. V mnohém mně pomohly různé zájezdy a exkurze do lomů a dolů. Když otec viděl, že můj zájem rychle přerůstá rámec jeho představ, začal mít výhrady, které snad pramenily z toho, že v geologii viděl pro mě rizikové zaměstnání, zkrátka nefandil mu. Nechtěl mě do Hradce Králové pouštět. Přitom netušil, že mě tím nesmírně zraňuje. Pro mne se totiž hornické povolání nebo povolání geologa stalo velice přitažlivým, se zvláštní nenapodobitelnou romantikou.

Rodiče se z počátku domnívali, že můj zájem o nerosty a horniny ochabne, jako tomu podobně bylo s mým pomíjivým zájmem o sbírání poštovních známek, nálepek a odznaků. Z dvoutisícové sbírky známek mně dnes např. zbylo jen nepatrné torzo, většinu sbírky jsem rozdal."

„A jak to bylo s tvou volbou povolání?" přerušil jsem tok Jirkova vyprávění další otázkou. Trochu posmutněl a povídá: „Volba mého budoucího povolání po ukončení 9. třídy ZDŠ byla jednoznačně v rukou mých rodičů. Na jejich přání jsem se stal studentem střední zemědělské technické školy. Kdybych byl tenkrát věděl, že existuje geologická průmyslovka v Příbrami, určitě bych se na ni přihlásil a pokusil se pro tuto volbu získat i mé rodiče, hlavně otce, který ve studiu na zemědělské škole viděl mnoho výhod a jistou existenci. Když jsem se stal studentem SZTŠ tak trochu proti své vůli, domníval se otec, že je vše definitivně vyřízeno a rozhodnuto. Začal mě proto od mého zájmu o „kameny" odvádět a snažil se mi vysvětlit, že to pro mne nemá smysl. A tak mně mnohdy nezbývalo nic jiného, než se své zálibě věnovat potají. Využíval jsem k tomu zpravidla času, když otec nebyl doma. Naštěstí byla mému zájmu více nakloněna matka, která vystopovala, že můj zájem o mineralogii a geologii je opravdový a nepochybně ovlivní i můj další život, mé povolání.

Když jsem se v loňském roce přihlásil do televizní soutěže Deset stupňů ke zlaté a později oznámil otci, že jsem byl přijat jako první soutěžící v tomto oboru, vše se v něm rázem jako by zlomilo. Můj zájem zvítězil. Dnes otec svého postoje tak trochu lituje a všemožně se snaží mi pomáhat."

Jirkovi při těch slovech se radostně rozzářily oči. Vždyť několikaletý souboj beze zbraní „otec versus syn" rozhodla televize jako „deus ex machina". Na další otázky Jirka odpovídá:

„Významnou pomoc po celou dobu televizní soutěže mi poskytuje ředitel školy ing. Vlastimil Steklý. Spolu s ostatními profesory ke zdárnému ukončení soutěže mně vytvářejí optimální podmínky.

A pokud se týká vaší otázky o vlastní televizní soutěži, chtěl bych říci, že příprava na tuto soutěž je poměrně náročná. Jako soutěžící jsme neobdrželi žádné upřesňující teze ani bližší informace o rozsahu a náplni soutěže. Víme pouze rámcově, o co jde. Každý soutěžící přistupuje proto k této soutěži odlišně. Já jsem si osobně připravil jakýsi seznam témat v podobě přehledu. A jak se soutěž odvíjí, okruh témat a možných otázek se stále zužuje, nicméně je stále rozsáhlý. Otázky pro mne připravuje, jak asi víte, dr. Karel Tuček, CSc. Pro režijní štáb soutěže připraví do každého kola daleko větší okruh otázek, než jaký dostanu, to už je v podstatě jen reprezentativní výběr. Každé kolo v sobě ukrývá nebezpečí nepříjemného překvapení v podobě nějaké zapeklité otázky. Při mém prvním vystoupení před kamerou jsem měl velkou trému, i když jsem se k ní tenkrát nepřiznal. Tato tréma mi zabránila, abych se na otázky plně

Pokračování na str. 9

Dokončení ze str. 8

soustředil, proto ten můj nešťastný kotrmelec se žulou a rulou a právem odebraná desítka."

Na Jirkově tváři je patrné, že ho to dodnes mrzí. Skutečně nešlo o neznalost. Ostatně každá soutěž je vlastně hra a žádná hra není bez chyb a omylů. Po krátké odmlce jsem položil Jirkovi další otázku: „Jaký je ohlas na tvé televizní vystoupení, myslím divácký ohlas?"

„Po osmém kole se počet dopisů a balíčků pohybuje kolem osmdesáti," odpovídá Jirka s pocitem dlužníka a pokračuje: „Na každou zásilku hodlám postupně odepisovat. Zatím jsem odpověděl pouze na malou část. Maturita ve škole a svým způsobem i v televizi mi zabere příliš mnoho času a duševní energie."

„Bydžovsko, jestli se nemýlím, je po mineralogické a geologické stránce velmi chudé," přerušil jsem Jirkovo vyprávění další otázkou.

„Máte pravdu," říká Jirka, „Bydžovsko je skutečně po této stránce velmi chudé. Na známém rybníku Huryšáku v naplaveninách Cidliny lze sporadicky nalézt acháty. U Králík se objevuje sádrovec a v Mlékosrbech je tento nerost v jílech. V Ostroměři u nádraží, kde se v kamenické provozovně připravuje obkladový materiál z pískovce, jsem našel dva jantary, červený a žlutý. Jde o cenný nález této zkamenělé pryskyřice v celostátním měřítku. Naleziště jantaru byste u nás spočítal na prstech jedné ruky. Při devátém kole předám oba exemplář jantaru dr. Karlu Tučkovi, určitě mu udělám velikou radost, nepochybně tohoto mého objevu využije při své vědecké práci."

Tím náš rozhovor skončil. A co říci na závěr? Jiří Sláma je mladým občanem Nového Bydžova, který spolu s dalšími úspěšnými mladými Bydžováky, jako je např. výborný tenista Jiří Kučera a mistr světa ve stolním tenisu na II. světových hrách tělesně postižených Josef Třasák, dokazuje, že k tomu, aby se člověk mohl prosadit a uplatnit, nemusí žít vždy ve velkém městě. Rozhodující je zájem, vytrvalost, pracovitost a cílevědomost. Pro tyto vlastnosti vybrala ZO KSČ na střední zemědělské technické škole v Novém Bydžově Jirku jako kandidáta KSČ. Po maturitě by rád studoval geologii na přírodovědecké fakultě Karlovy univerzity. Věříme, že jeho životní sen se uskuteční, a nepochybujeme o tom, že oba jeho rodiče mu v tomto směru definitivně drží palce.

Josef Trejbal

Tenisové kurty opět ožily

Od začátku letošního dubna opět ožívají novobydžovské tenisové dvorce. Po dlouhém zimním „půstu" tu denně probíhá řada rekreačních utkání, ale také intenzívní příprava na mistrovská utkání. Tenisový oddíl Jiskry vysílá do těchto soutěží tři družstva dospělých, jedno družstvo dorostu a dvě družstva žáků. Maximální pozornost je upřena na A družstvo dospělých, které bylo sestaveno zcela nově. Po odchodu bratrů Macnerových a Jiřího Kučery reprezentují N. Bydžov v krajském přeboru I. třídy zkušení hráči: J. Modřický, J. Čapoun, manželé Vorlovi a J. Cechová. Tento tým byl doplněn mladými tenisty, věkově dosud patřícími mezi dorostence: J. Horynou a P. Uhrem. Zejména osmnáctiletý J. Horyna, studující gymnázia, prokazoval na začátku sezóny velmi dobrou výkonnost, dokázal porazit i přední závodníky našeho kraje. Od A družstva očekáváme, že své sportovní přípravě věnuje zvýšené úsilí. Očekáváme jeho čestné umístění v krajském kole. Předpokládáme, že také družstva B a C budou mít na svém kontě řadu úspěchů. Zdá se, že by mohla být úspěšná i sezóna pro dorostence a žáky. V dorostu se daří nejvíce P. Štefanovi, E. Píšové a B. Žílové.

Členové tenisového oddílu pečlivě udržují a stále vylepšují celý areál. Od zahájení sezóny odpracovali mnoho brigádnických hodin na úpravě dvorců a klubovny.

Již nyní se výbor oddílu zaměřuje na přípravu hlavní akce letošního roku – celostátního turnaje žactva, který bude uspořádán ve dnech 29. července až 1. srpna. Nepochybně se ho zúčastní velké množství vynikajících mladých závodníků. Podporu a pomoc tomuto turnaji přislíbil městský národní výbor a některé novobydžovské závody.

Všem novobydžovským tenistům přejeme mnoho sportovních úspěchů. (RU)

Městské kulturní středisko v Novém Bydžově vyhlašuje FOTOSOUTĚŽ

NOVOBYDŽOVSKO 1976

Soutěž je určena pro všechny amatéry Novobydžovska a okolních fotoklubů.

Témata:

A – Krásy Novobydžovska a život jeho lidí
B – Volné téma

Podmínky soutěže:

1. **Anonymní soutěž je vypsána pro jednotlivce bez omezení věkovou kategorii.**
2. **Každý soutěžící může do soutěže zaslat nejvýše 10 snímků (seriál = 1 snímek).**
3. **Rozměry snímků: 30×40 cm (a odvozeniny při zachování delší strany)**
4. **Každá fotografie bude označena:**
   a) pětimístným číslem
   b) názvem snímku
   c) značkou zvoleného tématu
   d) věkem autora
   Autor ke snímkům přiloží zalepenou obálku označenou shodným pětimístným číslem. Uvnitř obálky bude přesná adresa autora.
5. **Kalendář soutěže:**
   a) uzávěrka soutěže 20. července 1976
   b) vyhodnocení a vyhlášení výsledků do 6. srpna 1976
   c) výstava 14. až 16. srpna
   d) vrácení snímků do 15. září 1976
6. **Zhodnocení snímků provede odborná porota složená z členů Svazu českých fotografů.**
7. **Z každé kategorie budou vyhodnoceny tři nejlepší snímky, které budou odměněny:**

	A	B
1. cena	300 Kčs	300 Kčs
2. cena	200 Kčs	200 Kčs
3. cena	100 Kčs	100 Kčs

8. **Se všemi fotografiemi bude zacházeno s největší opatrností. Pořadatelé však neberou zodpovědnost za poškození nebo ztrátu fotografií během dopravy.**
9. **Fotografie zasílejte nebo osobně doručte na adresu:**

Městské kulturní středisko
504 01 Nový Bydžov

Kam s odpadky?

Pro skládku odpadků pro celé město je určen prostor části hliniště na severním okraji města za železniční tratí západně od objektu ČSAD.

Z vyhlášky o provozním řádu skládky vyjímáme:

Provozní doba na skládce je v pondělí až pátek od 7 do 15 hodin, v sobotu od 7 do 13 hodin. Po dohodě s dozorcem skládky je možné sjednat výjimky.

Skládka je určena přednostně pro domovní odpadky, které jsou sváženy „technickými službami" města. Jednotlivci, různé organizace a závody budou za použití skládky platit poplatek ve smyslu příslušných zákonných ustanovení. V takovém případě je třeba písemné povolení MěstNV.

Na skládku není dovoleno skládat materiál, který lze odevzdat do sběru, který organizují n. p. Sběrné suroviny a Kovošrot, dále odpad obsahující chemikálie, výkaly, hnůj, uhynulá zvířata, odpuzující látky, hořlaviny, výbušniny nebo látky jinak zdraví nebezpečné.

V celém prostoru skládky i v jeho těsné blízkosti je zakázáno zakládat oheň. Není také dovoleno vypouštění použitých olejů i jiných látek, které mohou způsobit znečištění spodních vod.

Budou-li odpadový materiál a smetí složeny mimo prostor stanovený dozorcem skládky, zajistí MěstNV přemístění na náklad viníka.

Všem občanům a zejména dětem je zakázáno cokoliv na skládce vyhledávat a ze skládky odvážet, neboť je to nehygienické a zároveň někdy i zdraví nebezpečné.

TI

Kdo v tom našem Bydžově v mládí studoval

1. a 2. sloka Allegro, 3. sloka Moderato

PODSÍNĚ NA NÁMĚSTÍ

V minulých staletích byly dřevěné domy na náměstí i v postranních ulicích s podsíněmi. Podsíně zůstaly i u zděných domů, které byly stavěny po velkém požáru v roce 1817. V roce 1842 lékárník Ringhofer jako první podloubí zastavěl a jeho příkladu následovali majitelé většiny domů na náměstí. Jedním z posledních domů, kde podloubí zůstalo, byl rohový dům na náměstí. Počátkem našeho století zde byla Váňova nejmladší vinárna (dnes budova lékárny).

Text a fotokopie J. Prokop

KDO V TOM NAŠEM BYDŽOVĚ V MLÁDÍ STUDOVAL

Text: Rudolf Paul

KDYŽ V TOM NAŠEM BYDŽOVĚ JIRKA STUDOVAL

Text: Josef Trejbal

Podle pěveckého podání v notách zaznamenal Zdeněk Smutný. Parafrázi staré studentské písně zazpívali novobydžovští studenti v „Československé televizi" jako zdravici Jiřímu Slámovi při desátém kole soutěže „Deset stupňů ke zlaté".

1. *Kdo v tom našem Bydžově v mládí studoval,*
hezké děvče jako květ jistě miloval,
v parku mival randíčka,
mnohá padla hubičká.
Jak se smáli,
když jim zdáli
zněla písnička.

Refrén:

Když hvězdičky vyskočí, tarárará,
po nebi se zatočí, tarárará.
Každý, kdo zná lásky taj,
vede děvče na Podháj,
kde je cesta nejužší, tarárará,
srdce se jim rozbuší, tarárará.
Co se to tam děje,
že se měsíc směje,
každý asi vytuší, tarárará, tarárará,
tarárarárarára, ric, pic, bum.

2. *Studování – krásný čas, je čas veselý,*
studenti nebývali chlapci nesměli,
tančili a zpívali,
po korzech chodívali,
hezkou holku
bez okolků
rádi líbali.

Refrén:

3. *Všechno má svůj konec však, všechno pomine,*
měsíček a hvězdičky svítí pro jiné,
vdala se už holčička,
pan doktor je z hošička,
stojí tiší,
píseň slyší,
v oku slzička.

Refrén:

Vysvětlivka: Podháj je název lesa na Novobydžovsku poblíž Skřivan

1. *Když v tom našem Bydžově Jirka studoval,*
ametysty, achátý vroucně miloval.
V Praze mival randíčka
s minerály dr. Tučka,
znenadání
dostal psaní
a v nich srdíčka.

Refrén:

Jirka oči protočí, tarárará,
hlava se mu zatočí, tarárará,
dosud znal jen vědy taj,
šel by za ní světa kraj,
teď však ve zlé předtuše, tarárará,
poznal útok Venuše, tarárará,
ruce se chvějí,
„amo" dívky pějí
z lásky, ba i z rozkoše, tarárará, tarárará,
tarárarárarára, ric, pic, bum.

2. *„Deset stupňů ke zlaté" nelehký je mač,*
spleteš-li žulu s rulou, doma si zaplač.
„Poroto, ach poroto!
Ty všem dáváš co proto,
umíš mile
ztrpčit chvíle
i mhouřit oko."

Refrén:

3. *Všechno má svůj konec však, všechno pomine,*
čeká Přemek se Zuzkou zase na jiné.
Zhasla šutrů jiskřička,
desítkář je z Jiřička,
sedí tiší
u zátiší
doktora Tučka.

Refrén:

Vysvětlivka: amo – latinsky miluji
Venuše – v římské mytologii bohyně lásky

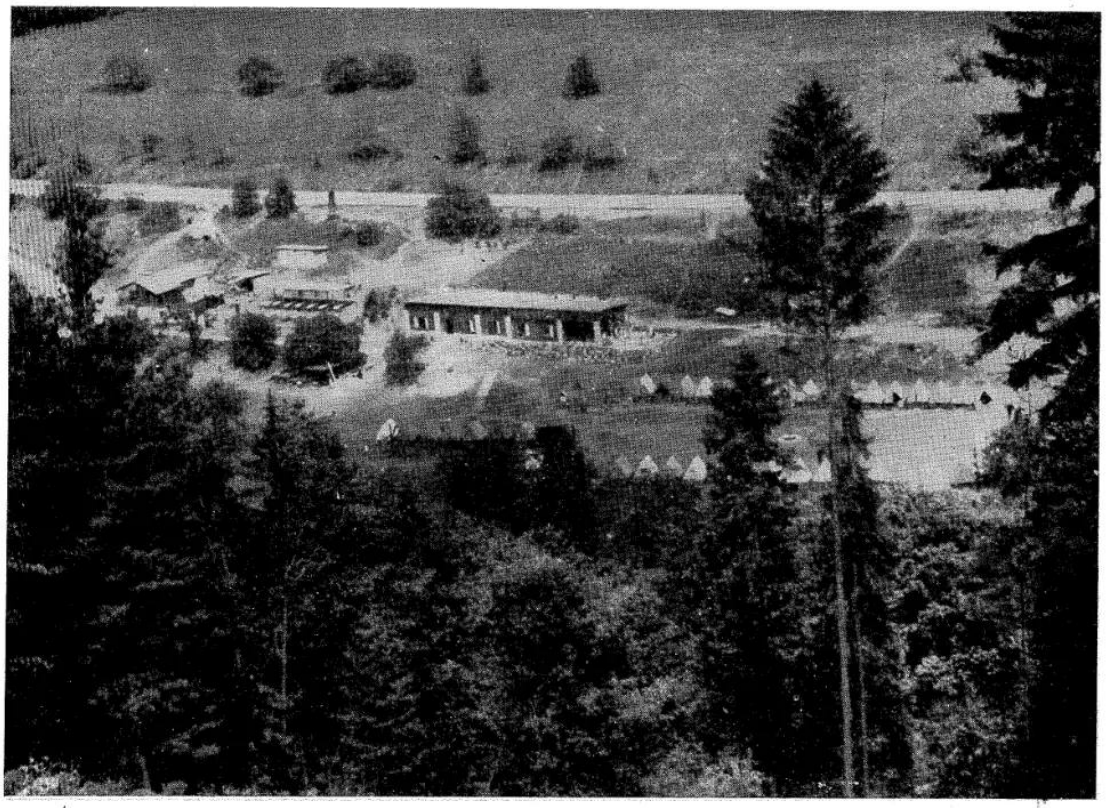
PAMĚTNÍ DESKA BOŽENY NĚMCOVÉ

Čtyři pobyty Boženy Němcové v našem městě, rodišti jejího manžela, připomíná pamětní deska na býv. hostinci U zlatého anděla, nyní MDPM. Naposledy zde Němcová bydlela u synovce Josefa v létě 1861 a novobydžovští studenti jí o merendě připravili vřelé uvítání a zasloužené pocty. Pro spisovatelku to byly poslední radostné okamžiky před brzkou smrtí. Deska, která je dílem akademického sochaře Karla Gabriela z Prahy, byla na domě slavnostně odhalena dne 16. září 1928.

Text a foto J. Prokop

PLÁTĚNÁ OSADA JE PŘIPRAVENA PŘIVÍTAT PRVNÍ TÁBORNÍKY

Turistický tábor Plátěná osada leží v nádherném údolí řeky Jizery *Foto Mir. Pavelka*

Počátkem července letošního roku se opět otevře brána sportovního a turistického tábora Plátěná osada. Náš turistický odbor tělovýchovné jednoty Jiskra, stejně jako v předchozích letech, zde bude pořádat prázdninové „běhy", ve kterých se vystřídá přes 260 dětí z Nového Bydžova a jeho okolí.

Plátěná osada má téměř třicetiletou tradici, která našim dětem přinesla mnoho hezkých chvil prázdninového oddechu. Vedoucí pracovníci naší turistiky získali za tuto dobu cenné zkušenosti, poznatky a v neposlední řadě zde užitečnou i zajímavou formou strávili své dovolené.

Po přestěhování tábora z povodí Želivky do překrásného údolí Jizery nedaleko Železného Brodu, kde končí česká křídová tabule a pískovcové skály jsou pozvolna střídány břidličnatou diabastickou horninou krkonošského masívu, se zájem o pobyt zvětšil, takže požadavky na umístění převyšují jeho kapacitu.

Zurčící tok řeky, pryskyřicí vonící borové lesy, proplétající se mezi omšelými skalami, i podkrkonošské kopce, ježící se hustými smrčinami, tvoří půvabný romantický rámec výborné dětské rekreace. Bezprostřední styk s přírodou je vzácností zejména pro městské děti.

Mezi účastníky letošního tábora bude hodně dětí, které po celý rok cvičily a sportovaly v naší tělovýchovné jednotě Jiskra. Pro ně bude tábor vlastně pokračováním, lépe řečeno vyvrcholením jejich celoroční činnosti.

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tematický plán Plátěné osady je pečlivě sestaven a má šest hlavních částí: ideovou, výchovnou, kulturní, přírodovědnou, brannou a tělovýchovnou. Zvláště pak řeka Jizera, která protéká těsně kolem tábora, skýtá hodně radosti při provozování vodních sportů, zejména při koupání. Velmi oblíbené jsou také soutěže o stužky táborníka, průzkumníka, vodáka a zálesáka, které jsou motivovány pionýrskými plameny. Jednotlivé oddíly vedou obětaví vedoucí turistiky, kteří mají dlouholeté zkušenosti. Mladí vedoucí jsou proškolováni v zimních kursech pro cvičitele a praktikanty letního tábora.

V naší činnosti nám pomáhají některé závody našeho města i okolí. Zejména jejich finanční pomoc nám umožnila zlepšit vybavení tábora. Přípravy k zahájení letošní prázdninové činnosti jsou v táboře v plném proudu již od března. Pravidelně se zde konaly pracovní brigády, kterých se zúčastňovali členové turistického odboru i rodiče, jejichž děti budou v táboře umístěny.

Věříme, že všem účastníkům se bude v táboře líbit a že v něm najdou zábavu, poučení i osvěžení pro další činnost.

Miroslav Pavelka

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Významné jubileum souboru pozdravili zdařilou inscenací

Divadelní soubor Jirásek z Nového Bydžova oslavil 70. narozeniny. Během svého dlouholetého uměleckého života sehrál pro velké i malé diváky 1320 divadelních představení.

Na své kulturně výchovné cestě zavítal také do mnoha měst našeho Východočeského kraje, hrál na Moravě, hostoval v Praze i v dalekých Drážďanech, kam zajel na pozvání našich krajanů. Čtyřikrát se probojoval do Jiráskova Hronova, v roce 1947 si odtud odvezl vavřín nejlepšího českého amatérského divadelního souboru. Mnohokrát se zúčastňoval okresních a krajských divadelních přehlídek a soutěží. Poslední velmi výrazný úspěch zaznamenal v roce 1974, kdy na okresní soutěži v Černožicích byl vyhodnocen jako nejlepší soubor okresu Hradec Králové.

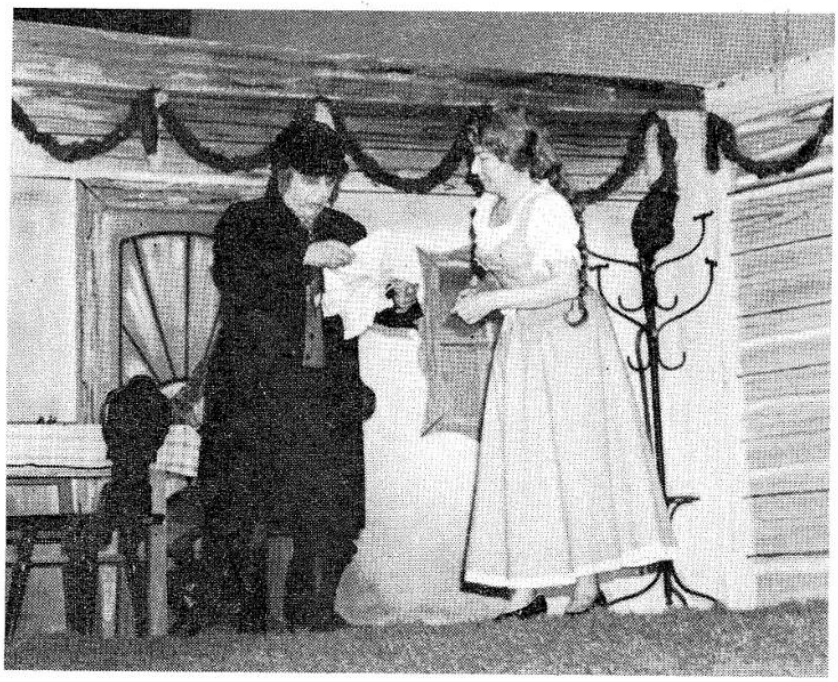
70. výročí svého založení pozdravil soubor zdařilou inscenací hry klasika české dramatické tvorby Josefa Kajetána Tyla „Tvrdohlavá žena." V moderní dramaturgické úpravě, ve vynikající režii Zdeňka Smutného a v přesvědčivém hereckém podání sledovalo vděčné novobydžovské publikum osudy zamilovaného školního mládence Pěnkavy a půvabné Terezky, dcery tvrdohlavé pachtýřky na panském mlýně Jahelkové.

Rada MěstNV v Novém Bydžově udělila u příležitosti významného jubilea souboru několika jeho členům čestná uznání. Za dlouholetou obětavou režijní a hereckou činnost byli vyhodnoceni: František Folbergr, František Měkota a Zdeněk Smutný. Za hereckou činnost obdrželi čestná uznání: Alena Vorlová, Věra Kuzdasová, Jaroslava Folbergrová, Růžena Kubíčková a Karel Herman.

Všem vyznamenaným členům souboru Jirásek blahopřejeme a věříme, že spolu s ostatními obětavými a talentovanými herci budou pokračovat v uměleckém odkazu sedmdesátileté tradice ochotnického divadla v Novém Bydžově. TI

Tvrdohlavá Jahelková (R. Kubíčková) odmítá dát svou dceru Terezku (A. Kuzdasová) zamilovanému školnímu mládenci Pěnkavovi (V. Hrubý). *Foto V. Trutnovský*

Pacholek Kuba (Z. Smutný) zaujímá osobitý postoj k oktrojované „konštituci". Spolu s děvečkou Madlenkou (V. Kuzdasová) jsou představiteli svérázných lidových postav minulého století. *Foto V. Trutnovský*

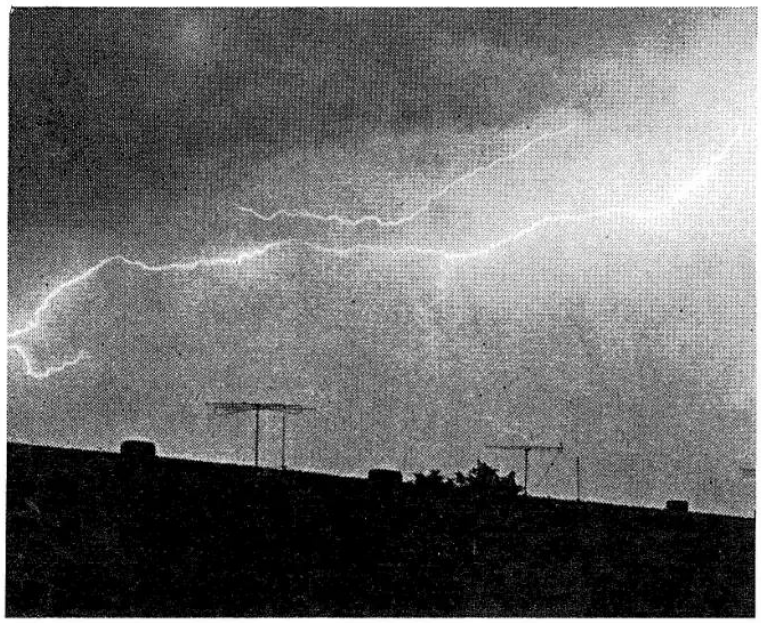
- **SCHŮZE NEZAMĚSTNANÝCH, na které byl zvolen pětičlenný akční výbor, se konala 22. února 1930.**
- **I PŘES ZÁKAZ táborů lidu se konal 25. února 1931 Rudý den, na kterém byl zatčen soudruh Antonín Toman.**
- **PŘI REGULACI ŠVARCAVY došlo dne 1. června 1933 ke stávce dělníků za zvýšení hodinové mzdy.**

• SLAVNÝ KRONIKÁŘ. Před čtyřmi sty lety se v našem městě narodil Jiří Kezelius (Kožíšek) Bydžovský. Po studiích na pražské univerzitě nejprve vyučoval v Praze a od roku 1605 v Mladé Boleslavi. Učitelské dráhy záhy zanechal a stal se městským písařem. Pro víru byl po bitvě na Bílé hoře uvězněn a v roce 1627 musel opustit vlast. Když v Míšni o všechno přišel, vrátil se v roce 1639 do Boleslavi. Opuštěn téměř všemi blízkými dožíval poslední léta v pilné práci na Kronice mladoboleslavské. Kezeliova kronika se stala nejvýznamnějším kronikářským dílem města. Na oslavu 600. výročí povýšení Mladé Boleslavi na město byla v roce 1935 vydána tiskem.

Naši matriky

Foto: LIBOR KRULIŠ

Text: JOSEF TREJBAL

Den se s nocí nenávidí

Každá noc s chloubou lampáře
prý jediná na světě dokáže
den zhasnout nebo rozednít
a všem lidem nabídnout klid.

Den ve své výše
prohlašuje tiše:
Je přece v mé moci
vystřídat se s nocí.

A tak pro dobro lidí
den se s nocí nenávidí.
Kolem Země ve velikém spěchu
se už věky honí bez oddechu.

DĚTI NAROZENÉ V NOVÉM BYDŽOVĚ od 16. 1. 1976

Jana Strejciusová	16. 1. 1976	Karlova 207
Jaroslav Vendler	17. 1. 1976	Karlova 85
Pavel Bílek	19. 1. 1976	Malátova 493
Markéta Luňáková	23. 1. 1976	Ezopova 1688
Daniela Konůpková	24. 1. 1976	Fučíkova 889
Libor Hejčl	24. 1. 1976	Dukelská 971
Michal Horáček	25. 1. 1976	Smetanova 1148
Luboš Suchánek	27. 1. 1976	Dvořákova 462
Petr Doskočil	28. 1. 1976	Zahradní 453
Kateřina Holubovská	28. 1. 1976	Revoluční 830
David Spejchal	31. 1. 1976	Fučíkova 899
Aleš Bradna	1. 2. 1976	Zahradní 441
Světlana Šancová	3. 2. 1976	Zábědov 72
Tomáš Mezírka	4. 2. 1976	Revoluční 685
Jan Mezírka	4. 2. 1976	Revoluční 685
Milan Vrcek	10. 2. 1976	Purkyňova 1513
Kateřina Bendáková	12. 2. 1976	Zábědov 87
Dana Kliková	23. 2. 1976	Pod Kopečkem 577
Milan Šmidrkal	25. 2. 1976	Dukelská 1134
Tomáš Vítek	25. 2. 1976	Čs. armády 2
Petra Bambasová	26. 2. 1976	Dukelská 971
Pavel Krivošík	27. 2. 1976	Čelakovského 613
Jakub Málek	29. 2. 1976	U památníku 1202
Zdeňka Matějovská	1. 3. 1976	Mírové náměstí 1146
Jan Morávek	5. 3. 1976	Palackého 1200
Blanka Kazimírová	8. 3. 1976	Na Švarcavě 1282
Mojmír Duřt	8. 3. 1976	Jiráskova 533
Tomáš Nechuta	20. 3. 1976	Malátova 1874
Iveta Šperková	20. 3. 1976	Revoluční 303
Dana Kořínková	22. 3. 1976	Malátova 1729
Dušan Bradna	28. 3. 1976	Zahradní 441
Adolf Skalický	2. 4. 1976	Čs. armády 1446
Daniel Urban	5. 4. 1976	Fučíkova 892
Zbyněk Mengler	6. 4. 1976	Luční 886
Monika Rohanová	11. 4. 1976	Komenského 16
Ivo Holý	12. 4. 1976	Merendní 1888
František Čonka	14. 4. 1976	Smetanova 1187
Naděžda Klozová	17. 4. 1976	U památníku 1153
Radka Říhová	20. 4. 1976	Havlíčkova 58
Helena Panáková	23. 4. 1976	Jánská 1457
Radka Janečková	27. 4. 1976	Fučíkova 904
Ivan Svobodník	26. 4. 1976	Raisova 181
Oldřich Kašík	1. 5. 1976	Palackého 1198
Vladimír Dvorník	3. 5. 1976	Smetanova 1463
Věra Němcová	4. 5. 1976	Smetanova 1210
Jiří Macek	5. 5. 1976	Marka Bydžovského 1150
František Gonšenica	6. 5. 1976	Dukelská 640
Eva Tomešová	8. 5. 1976	Tyršova 166
Monika Matyášová	12. 5. 1976	Marka Bydžovského 1150
Martin Česák	14. 5. 1976	Zábědov 87
Michaela Nováková	16. 5. 1976	Husova 1371

SŇATKY

17. 1. 1976
František Vlášek, Prasek-Kobylice – Marie Kernerová, N. Bydžov
14. 2. 1976
Ladislav Hladík, Nový Bydžov – Blanka Staňková, Nový Bydžov
2. 3. 1976
Lad. Chochol, N. Bydžov – M. Andreevna Dolinaj, Puzňakovce
13. 3. 1976
Rudolf Klecar, Nový Bydžov – Zdenka Nosková, Kal
Jan Čeněk, N. Bydžov – Soňa Kozáková, N. Bydžov–Zábědov
10. 4. 1976
Josef Pacák, Stračov – Jana Ornstová, Nový Bydžov
Vladislav Tichý, Kosice – Dana Klozová, N. Bydžov-Chudonice
Blažej Banda, Nový Bydžov – Růžena Bandová, Nový Bydžov
16. 4. 1976
Zdeněk Kunst, Nový Bydžov – Václava Česáková, Nový Bydžov
17. 4. 1976
Ivan Pacov, Nový Bydžov – Jana Lišková, Smidary
Jaroslav Tichý, Nový Bydžov – Vlasta Futerová, Skřivany
24. 4. 1976
Pavel Hlaváček, Nový Bydžov – Krystyna Slezak, Laczna, PLR
Pavel Záruba, Domašín – Dana Šebková, Nový Bydžov
J. Mejstřík, Běrunice-V. Výkleky – Eva Ondráčková, N. Bydžov

ZLATÁ SVATBA

Dne 19. června 1976 oslavili na městském národním výboru zlatou svatbu manželé RŮŽENA A FRANTIŠEK ČÍŽKOVI, bytem Nový Bydžov čp. 709.

ÚMRTÍ 1976

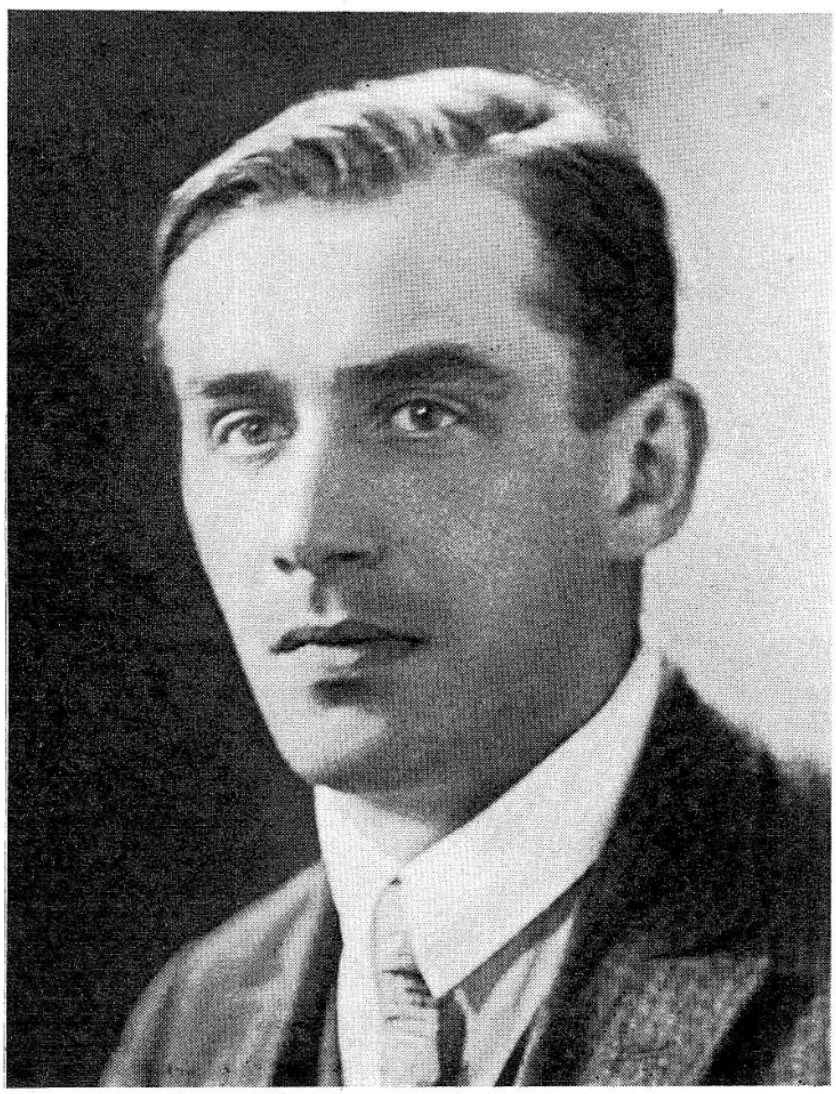
29. 1.	Bohuslav Fátor, Nový Bydžov 1851	65 let
31. 1.	Eduard Šindler, Nový Bydžov 809	79
4. 2.	Emilie Maturová, Nový Bydžov 1161	77
10. 2.	Marie Stránská, Nový Bydžov 1388	82
22. 2.	František Novotný, Nový Bydžov 103	70
2. 3.	Růžena Černá, Nový Bydžov 163	63
3. 3.	Václav Smutný, Nový Bydžov 1041	63
5. 3.	Václav Matouš, Nový Bydžov-Chudonice 78	83
8. 3.	Marie Bednářová, Nový Bydžov 612	65
17. 3.	Josef Šimáček, Nový Bydžov 1151	57
17. 3.	Josef Zámiš, Nový Bydžov 1409	53
19. 3.	JUDr. Jiří Bíba, Nový Bydžov 240	46
21. 3.	Bohumila Jágrová, Nový Bydžov 1748	73
24. 3.	Bohumil Němec, Nový Bydžov 1758	59
24. 3.	Marie Řeháčková, Nový Bydžov 1644	75
28. 3.	František Chaloupka, Nový Bydžov 39	72
3. 4.	Julie Chlíbková, Nový Bydžov 578	68
8. 4.	Václav Zálikr, Nový Bydžov 1095	82
9. 4.	Barbora Skřivánková, Nový Bydžov 1457	85
15. 4.	Václav Hloucal, Nový Bydžov 494	74
28. 4.	Růžena Kabelková, Nový Bydžov 1463	72
7. 5.	Jindřich Jindráček, Nový Bydžov 1409	47
17. 5.	Václav Roneš, Nový Bydžov 1786	73
17. 5.	Alois Hlubůček, Nový Bydžov 1098	72

Tuto rubriku připravujeme ve spolupráci s Věrou Slavíkovou, matrikářkou MěstNV.

Pouze život, který žijeme pro ostatní, stojí za to.

ALBERT EINSTEIN

Hledáme pamětníky Josefa Skořepy

Československá televize v Praze připravuje pořad o Josefu Skořepovi, slavné postavě Fučíkovy Reportáže psané na oprátce. O „tátovi Skořepovi" vyšel v Novobydžovském zpravodaji v č. 3 z 5. 10. 1974 kratší článek z pera Jar. Dušátka a v našem muzeu je mu věnován samostatný panel s dosud neznámými fotografiemi, získanými od Hany Skořepové, manželky našeho velkého rodáka. Touto cestou se obracíme na všechny čtenáře, kteří by mohli jakkoli doplnit údaje ze života Josefa Skořepy (osobní vzpomínky z dětství, ze studií na gymnáziu – maturita v r. 1920 –, ze zaměstnání i z doby uvěznění na Pankráci), aby se přihlásili osobně nebo písemně správci Městského muzea v Novém Bydžově J. Prokopovi. Za každou novou informaci předem děkujeme.

Zajímavosti

• PRVNÍ ZVUKOVÝ FILM v novobydžovském kině byl promítán 7. listopadu 1931. Diváci zhlédli Fidlovačku podle známé frašky J. K. Tyla.

• POSLEDNÍ POPRAVY. V r. 1833 byly U tří křížů (při rozcestí u Metličan směrem ku Prasku) vykonány dvě poslední popravy. 5. ledna byl katem Fr. Kořínkem z Kuklen oběšen hostinský Puhonis z Městce Králové, který otrávil svoji manželku. 16. února týž kat věšel pacholka Matěje Vorlíčka pro smrtelné zranění hospodáře, s jehož ženou byl Vorlíček „srozuměn".

• NOVÝ BYDŽOV A HRADEC KRÁL. v roce 1850. V uvedeném roce naše město mělo 4919 obyvatel, vlastní město Hradec Králové pouze 3797 obyvatel, tedy o 1122 obyvatel méně. Nová část Hradce Králové byla tehdy uváděna samostatně jako Hradec Nový s 1953 obyvateli. Obě části Hradce Králové měly dohromady jen o 831 obyvatel více než Nový Bydžov.

• NEUVĚŘITELNÁ PŘÍHODA. Tam, kde je nyní prodejna papíru, stával počátkem 19. stol. dřevěný dům s podsíní, nad kterou byla pavlač. Majitel domu lékárník Ringhofer si k 6. březnu 1825 do rodinné kroniky zapsal: „Když moje manželka prádlo na pavlači věšela, prolomilo se pod ní prkno, takže propadla a zůstala za ruce viseti nad podloubím, ale šťastnou náhodou zadržela se za zlomené prkno a latě, až z této nemilé pozice byla vysvobozena."

• V MĚSTSKÉ LIDOVÉ KNIHOVNĚ si v době od 1. ledna do 14. června 1976 vypůjčili naši čtenáři celkem 17 943 knih, z toho 2 630 knih naučné literatury. Stálých čtenářů je registrováno 986.

Muzeum opět otevřené

Po roční přestávce bylo v neděli dne 11. dubna 1976 v Novém Bydžově opět otevřeno městské muzeum.

Delší přestávky bylo využito k vymalování secesního interiéru muzea a k přebudování stávajících expozic podle požadavků moderního muzejnictví.

Při vstupu do muzea je návštěvník nejdříve informován o historii muzea, seznámí se s pravěkem bydžovského kraje, je poučen o založení města, na cenných exponátech pozná středověk, nahlédne do života venkovského lidu a v poslední místnosti se před jeho očima odvíjí bohatá historie dělnického hnutí na Novobydžovsku.

Správce muzea Jaroslav Prokop připravuje pro příští období další zdokonalení a rozšíření všech expozic. Pro návštěvníky muzea si připraví a do tematických okruhů rozčlení diafilmy, které bude přímo v muzeu promítat. Rovněž počítá i s výstavní, přednáškovou a publikační činností. Půjde mu o to, aby se muzeum stalo jakýmsi průsečíkem dávné minulosti se socialistickou přítomností.

TI

KAŠNA NA NÁMĚSTÍ. Od r. 1836 stála na náměstí naproti dnešní lékárně kamenná kašna se soškou lva. Voda do ní byla přiváděna z řeky vodovodem od bývalého fantovského mlýna v severovýchodní části města. V roce 1923 byla kašna z náměstí odstraněna. Sošku lva s podstavcem ze staré kašny můžete dodnes vidět na tenisovém hřišti, kam byla přemístěna v roce 1924.

Ze zápisníku VB v Novém Bydžově

Dne 23. 2. 1976 oznámil na VB v Novém Bydžově občan z Janovic, že mu neznámý pachatel odcizil v bytě vkladní knížku s vkladem 600 Kčs. Jako pachatel byl zjištěn jeho příbuzný V. H., který pohotově vybral z knížky 550 Kčs. Trestnou činnost tohoto podařeného příbuzného zhodnotí okresní soud.

Dne 24. 2. 1976 byla na základě poznatku člena PS-VB zadržena a předána k výkonu trestu odnětí svobody hledaná J. J., která má na svědomí několik případů různé trestné činnosti. Uvedená v poslední době nepracovala, pohybovala se po různých místech ČSSR a páchala různou trestnou činnost.

Orgány VB v Novém Bydžově bylo zjištěno, že P. V., který nikde nepracuje, se pohybuje po Novém Bydžově a okolí, kde navštěvuje hostince, útraty za jídlo a pití zásadně neplatí, popř. se nechává živit jinými osobami. Svým jednáním se dopustil přečinu příživnictví. Dne 10. 3. byl předán do vazby, neboť na jeho kontě je ještě závažnější trestná činnost.

Dne 6. 3. bylo orgány VB v Novém Bydžově zjištěno, že J. S., trvale bytem Dolní Branná na okrese Trutnov, nikde nepracuje a zdržuje se v našem městě. Na výživném na nezletilé děti dluží Kčs 2.400,–. Jmenovaný se dopustil trestného činu zanedbání povinné výživy a byl předán k dalšímu vyšetřování.

Dne 30. 3. bylo VB v našem městě zahájeno trestní stíhání proti J. P. a M. S. pro trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví. Jako zaměstnanci „Velkovýkrmen Chlumec nad Cidlinou, farma Sloupno" společně rozkrádali krmné směsi a sušené mléko. Při domovních prohlídkách bylo u nich uvedené krmivo zajištěno, jeho hodnota činila asi 4.500 Kčs. Tento vážný přestupek zhodnotí pochopitelně okresní soud.

5. 4. došlo v garážích ČSAD v Novém Bydžově ke krádeži ložního prádla, které bylo naloženo do nákladního vozidla a připraveno k přepravě. Jako pachatel této krádeže byl zjištěn K. V., zaměstnanec závodu. Zboží v hodnotě 768 Kčs odcizil z vozidla svého spoluzaměstnance a ukryl je do přiděleného vozidla do prostoru pro nářadí. V minulosti se dopustil podobné trestné činnosti, která byla projednávána u soudu. Jde o další varovný příklad pro ty, kteří se chtějí obohacovat na úkor druhých.

NOVOBYDŽOVSKÝ ZPRAVODAJ. Vydává Městské kulturní středisko v Novém Bydžově nepravidelně čtyřikrát do roka. Řídí redakční rada, odpovědný redaktor Josef Trejbal. Povoleno odborem kultury ONV v Hradci Králové pod čj. 2118/72. - Tisknou Východočeské tiskárny, n. p., provoz 14, Nový Bydžov v nákladu 1.400 výtisků. Uzávěrka příštího čísla Zpravodaje 30. září 1976.